

Финансов справочник за малкия и средния бизнес в България

Много микро, малки и средни предприятия в България имат убеждението, че са твърде неопитни, за да бъдат конкурентоспособни на глобалните пазари поради липсата на достъп до финансиране на техните инвестиционни проекти и бизнес начинания. В подкрепа на тяхната дейност обаче, съществуват множество финансови инструменти, предоставяни от организации и институции от публичния, частния и финансовия сектор, които са доказано ефикасни и устойчиви алтернативи на традиционно по-популярните грантове¹. Успехът на малките и средните предприятия в условия на икономическа криза зависи в голяма степен от правилната оценка на пазарните потребности и подходящите за тях източници на финансиране.

Финансовият справочник цели да открие някои от тези механизми и да ги представи на вниманието на малкия и средния бизнес в България. В документа е предоставена информация за актуалните процедури по съществуващите грантови схеми за безвъзмездно финансиране със средства от ЕС, инструменти за предоставяне и гарантиране на дългово и дялово финансиране, национални и международни програми за подкрепа на МСП.

Описание на финансовия инструмент/програма	Изисквания към кандидатите и допустими дейности	Финансови измерения	Въздействие върху бизнеса	Откъде може да се получи повече информация?
ОПЕРАТИВНИ ПРОГРАМИ				
<u>Оперативна програма „Конкурентоспособност“</u>				
<p>Приоритетна ос 1.1 – Подкрепа за създаването и комерсиализацията на иновациите в предприятията и защита на индустриалната собственост</p> <p>Процедура BG161PO003-1.1.03 „Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги“</p> <p>Краен срок: 25.10.2012 г.</p>	<p>Допустими за финансиране са дейности по:</p> <ul style="list-style-type: none"> - елемент „Инвестиции“: Придобиване на ново оборудване или софтуер, необходими за внедряване на иновативния продукт, процес или услуга; извършване на строително-монтажни работи (СМР). - елемент „Услуги“: Консултантски услуги, свързани със създаване/оптимизиране на технологии; за защита на правата върху интелектуална собственост; разработване на маркетингови планове и стратегии; услуги от инженерно-технически характер, сертификация на иновативния процес или услуга. 	<p>Максимален интензитет на помощта за инвестиции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - микро и малки предприятия – 70% (50%+20%) - средни предприятия – 60% (50%+10%) <p>Максимален интензитет на помощта за инвестиции:</p> <ul style="list-style-type: none"> - микро и малки предприятия – 70% (до 200 000 евро) - средни предприятия – 60% (до 200 000 евро) 	<p>Оказва консултантска и инвестиционна подкрепа в изпълнението на успешни проекти за внедряване в производството и пазарна реализация на иновативни продукти, процеси и услуги.</p>	<p>http://www.opcompetitiveness.bg/module4.php?menu_id=45&id=20</p>

¹ „Грантове или револвиращи инструменти: ползи за бизнеса“, МИЕТ 2011 (виж приложение №1 и №2)
<http://export.government.bg/ianmsp/docs/izto4nicifansirane/2011/09/03/Financial-engineering.pdf?Status=Master>



<p><u>Приоритетна ос 2.4</u> – <i>Насърчаване на бизнес кооперирането и клъстерите</i></p> <p>Процедура BG161PO003-2.4.01 "Подкрепа за развитието на клъстерите в България"</p> <p><i>Без определен срок за кандидатстване</i></p>	<p>Кандидатите трябва да са новосъздадени или вече съществуващи клъстери под формата на обединения, които могат да включват малки и средни предприятия, др. юридически лица със стопанска или нестопанска цел, образователни и научни организации и др.</p> <p>Допустими за финансиране са дейности по: „Изграждане и подкрепа на административното тяло на клъстера“ (Компонент 1), „Проекти с кратък период на действие и бърз резултат и дейности за привличане на нови членове в клъстера“ (Компонент 2), „Инвестиционен компонент“ (Компонент 3).</p>	<p>Минимален размер на БФП: няма</p> <p>Максимален размер на БФП: 2 000 000лв.</p> <p><i>(всеки компонент има максимален интензитет на безвъзмездната финансова помощ; важат ограниченията режим „de minimis“)</i></p>	<p>Изграждане и укрепване на административния и управленски капацитет на клъстера, развитие на продуктите и услугите, разширяване на пазарните позиции, привличане на нови членове на клъстера, както и насърчаване на инвестициите в съвременни технологии и оборудване за общи клъстерни дейности.</p>	<p>http://www.opcompetitiveness.bg/module4.php?menu_id=45&id=24</p>
<p><u>Приоритетна ос 2.3</u> – <i>Подкрепа за въвеждане на енергоспестяващи технологии и използването на възобновяеми енергийни източници</i></p> <p>Процедура BG161PO003-2.3.02 „Енергийна ефективност и зелена икономика“</p> <p><i>Без определен срок за кандидатстване, най-късно до 31.10.2013 г.</i></p>	<p>Кандидатите трябва да са юридически лица или еднолични търговци, микро, малки или средни предприятия.</p> <p>Допустими за финансиране са дейности по: извършване на СМР, които водят до намаляване на енергоемкостта на сградния фонд; закупуване, доставка, монтаж и въвеждане в експлоатация на ко-генерационни инсталации.</p>	<p>Минимален размер на БФП: няма</p> <p>Максимален размер на БФП: 2 000 000лв.</p>	<p>Намаляване на енергоемкостта на съществуващия сграден фонд на предприятията. Въвеждане на ко-генерационни инсталации за собствени нужди.</p>	<p>ГД „Европейски фондове за конкурентоспособност“ на МИЕТ http://www.opcompetitiveness.bg/module4.php?menu_id=45&id=105</p>
<u>Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“</u>				
<p><u>Приоритетна ос 7</u> – Процедура BG051PO001-7.0.01 „Без граници – Компонент 1“ Фаза 2</p> <p><i>Краен срок: 25.10.2012 г.</i></p>	<p>Кандидатите трябва да са работодатели, социално-икономически партньори, НПО, общини, образователни и научни институции.</p> <p>Допустими за финансиране са дейности по: проучвания на опита на други-страни членки или други държави, включително чрез посещения на място.</p>	<p>Минимален размер на БФП: 50 000лв.</p> <p>Максимален размер на БФП: 300 000лв.</p>	<p>Разпространение и обмяна на информация и опит, изграждане и/или включване в партньорски мрежи, туининг и др.</p>	<p>http://ophrd.government.bg/view_doc.php/5236</p>



Програма за развитие на селските райони

<p>Приоритетна ос 1 – "Подобряване на конкурентноспособността на земеделския и горски сектори"</p>	<p>Обхваща цялата територия на страната. Кандидатите трябва да са земеделски производители; полу-пазарни стопанства, млади фермери; организации на производители; лица, които са заети в селското и горското стопанство; собственици на гори вкл. техни сдружения – частни и общински; микро-, малки и средни предприятия от хранително-преработвателния сектор; институции или организации (публични или частни) осигуряващи консултантски услуги, обучение и информационни дейности.</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Обяви, покани и документи http://prsr.government.bg/index.php/bg/sections/12/22</p>
<p>Приоритетна ос 2 – "Подобряване на околната среда и селската природа (управление на земята)"</p>	<p>Някои мерки по тази ос касаят определени райони на страната и са свързани с компенсаторни плащания. Кандидатите трябва да са земеделски производители от необлагодетелствани райони, земеделски производители, желаещи да се занимават с биологично земеделие; собственици на гори, вкл. техни сдружения; собственици и/или ползватели на гори и земеделски земи, чиито места попадат в обхвата на Natura 2000.</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Обяви, покани и документи http://prsr.government.bg/index.php/bg/sections/12/23</p>
<p>Приоритетна ос 3 – "Качеството на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика"</p>	<p>Трета ос на програмата финансира дейности по подобряване качеството на живот и разнообразяване на възможностите за заетост извън земеделието в селските райони. Кандидатите трябва да са: общини от селските райони; земеделски производители; микропредприятия; общини; юридически лица с нестопанска цел; юридически и физически лица; образователни и квалифициращи институции.</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Обяви, покани и документи http://prsr.government.bg/index.php/bg/sections/12/24</p>
<p>Приоритетна ос 4 – „Лидер“</p>	<p>По ос 4 се финансират дейности, свързани с активиране на местните общности за развитие на териториите от селските райони. Кандидатите трябва да са: местни инициативни групи (МИГ), физически и юридически лица, неправителствени организации и общини в районите, където има одобрена и действаща МИГ.</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Подробности ще откриете в обявленията към конкретните мерки в посочените линкове</p>	<p>Обяви, покани и документи http://prsr.government.bg/index.php/bg/sections/12/25</p>



ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Рамкова програма "Конкурентност и иновации" (РПКИ)

<p>Финансови инструменти по РПКИ - ЕС подкрепя МСП чрез Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации 2007-2013 г. (РПКИ), управлявана от ЕИФ, посредством два основни механизма:</p> <p>А. Средства по РПКИ се използват за <u>гарантиране на заеми за МСП</u>, предоставени от редица финансови институции, участващи в кредитирането на МСП чрез Механизма за гарантиране на МСП.</p>	<p>А. Микро-кредитните гаранции покриват портфейли от микро-кредити, насърчавайки финансовите институции да предоставят финансиране за микропредприятия, особено стартиращи.</p> <p>Гаранциите по заеми покриват портфейли от средно- до дългосрочни дългови финансираня, насочени към МСП, с фокус върху инвестиционното финансиране на тези предприятия и развитието на техния потенциал.</p>	<p>А. Микро-финансиране: гарантиране на кредити за микро фирми с годишен оборот до 2 млн. лева и минимум 3 месеца бизнес. Размер: До 50 000 евро (100 000 лева);</p> <p>Кредитополучатели: гарантиране на кредити за малки и средни фирми с годишен оборот до 5 млн. евро и персонал до 250 души. Размер: до 300 000 евро (600 000 лева)</p>	<p>А. Малките и средните предприятия имат полза от предоставяните от финансовите институции посредници по РПКИ гаранции (<i>по заеми, микро-кредити, секюритизация, капиталово финансиране</i>), тъй като получават необходимото им дългово или дялово финансиране на преференциални условия и при обезпечаване от страна на механизмите по РПКИ.</p>	<p>Сайт, посветен на финансовите инструменти по РПКИ, насочени към подпомагането на МСП в България - http://www.access2finance.eu/bg/Bulgaria/what_is_available.htm</p> <p>Сайт на ЕК по темата: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/finance/cip-financial-instruments/index_en.htm</p> <p>Гаранционни схеми за необезпечено кредитиране на микро предприятия и гаранционни схеми за инвестиционно кредитиране на малки и средни предприятия в България, съгласно споразумение с ЕИФ по РПКИ - http://msp.rbb.bg/bg-BG/SME/Loans/07_cip/</p> <p>Списък на фондовете за рисков капитал, подпомагани от ЕС по РПКИ.</p> <p>Информация за финансиране на предприятия в ранен етап на развитие можете да откриете на уебсайта на Европейската комисия Gate2Growth.</p>
<p>Б. ЕС предоставя също така <u>рисков капитал</u> чрез Механизма за висок растеж и иновации на МСП, достъпен по РПКИ.</p>	<p>Б. Механизмът за висок растеж и иновации на МСП по РПКИ обхваща инвестиции във фондове за рисков капитал, насочени към предприятия в ранен етап на развитие, включително фондове за начален капитал и фондове, финансиращи дейности, свързани с трансфер на технологии, както и фондове, насочени към МСП с голям потенциал на растеж във фазата на разширяване.</p>	<p>Б. Фондовете за рисков капитал определят инвестиционните си възможности сами в зависимост от своята инвестиционна стратегия (<i>за инвестиции в стартиращи МСП участието с финанси на ЕИФ в общия размер на инвестицията е между 10-25% и до 50% в особени случаи, а при предприятия в напреднал етап на развитие – от 7,5-15% до 50% в особени случаи</i>).</p>	<p>Б. Малките и средните предприятия имат полза от привличането на рисков капитал, тъй като получават възможност за растеж на своя бизнес.</p>	



Механизъм за споделяне на риска за изследователска и иновационна дейност (RSFF) – Иновативен финансов инструмент за изследвания, развойна дейност и иновации в Европа с активното участие на малките и средните предприятия

<p>RSFF цели да се справи с проблема с ниските степени на участие на частния сектор в НИРД и трансфера на технологии към бизнеса. Механизмът може да финансира всички етапи от трансфера на знание, започвайки от фазата на фундаменталните изследвания през приложните, технологичното развитие и комерсиализацията на крайния продукт за нуждите на пазарното му приложение. Финансирането се осъществява чрез осигуряването на заеми и гаранции за рискови научно-изследователски, приложни и индустриални проекти.</p>	<p>Кандидатите трябва да са представители на иновативно малко или средно предприятие с интерес в предприемането на съвместна инициатива/проект по 7-ма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие (<i>проектите са с международно участие и представляват отлична възможност за интернационализация на вашия бизнес, посредством установяването на международни сътрудничества/консорциуми и създаването на база за развитие на продукти и услуги на глобалните пазари</i>).</p> <p>Не се обвързва отпускането на заем по настоящия механизъм със спечелването на грант по Седма рамкова програма. Заемът може да бъде допълващ безвъзмездната помощ по даден проект или изцяло независим от получаването на грант по програмата.</p>	<p>Механизмът осигурява средно- и дългосрочно финансиране – минимален размер на заемите – 7,5 млн. евро. За проекти над 15 млн. евро може да се търси директен контакт с ЕИБ.</p> <p><i>Отпускането на заема се предхожда от оценка на съвместимостта на проектното предложение с профила на механизма за финансиране на проекти в сферата на научно-изследователската и развойна дейност.</i></p>	<p>Финансови пазари и финансовите институции традиционно не са склонни да инвестират в научно-изследователски и развойни проекти (НИР). Това се дължи на факта, че има по-голяма несигурност /риск пред НИР- проекти, в сравнение с традиционните бизнес проекти. В случай че вашият бизнес е в сфери, свързани с високите технологии и иновациите, зелената енергетика, ИКТ и др., вие можете да получите дългово финансиране за реализацията на вашите проекти по финансовия механизъм.</p>	<p>Страница на Механизма за споделяне на риска за изследователска и иновационна дейност (RSFF) - http://ec.europa.eu/invest-in-research/funding/funding02_en.htm</p> <p>Страница на Седма рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие (2007-2013 г.) - http://cordis.europa.eu/fp7/home_en.html (програмата обръща специално внимание на МСП, чрез различните си мерки: "Сътрудничество", "Идеи", "Хора" и "Капацитети")</p> <p>"TechWeb за МСП" - електронен портал за МСП на Европейската комисия за научни изследвания, предоставящ информация и ресурси за технологично-ориентирани МСП, които желаят да кандидатстват за финансиране за НИРД.</p> <p>Списък на националните центрове за контакти за МСП по линия на РПЗ</p>
---	---	--	---	---

Инициатива JEREMIE - Съвместни европейски ресурси за микро, малки и средни предприятия

<p>JEREMIE предоставя финансиране на МСП индиректно чрез финансови продукти, управлявани от финансови посредници (<i>банки, фондове за дялов капитал, гаранционни фондове, фондове за микрофинансиране</i>).</p> <p>Наборът от финансови инструменти, които даден холдингов фонд по JEREMIE може да предостави, включва: гаранционни фондове, гаранции за дялово участие, (микро)</p>	<p>Инициативата JEREMIE има за основна цел подобряването на достъпа до финансиране на МСП чрез различни инструменти на финансов инженеринг.</p> <p>По отношение на инструментите, предоставящи дялов капитал, по инициативата са създадени широк набор от фондове за дялово финансиране, насочени към всички етапи от жизнения цикъл на едно предприятие:</p> <ul style="list-style-type: none"> - инструмент за подкрепа на предприемачеството и предоставяне на първоначално финансиране, насочен към предприятията в тяхната начална фаза; - фонд за рисков капитал таргетиращ предприятията в ранна фаза от своето развитие; 	<p>В допълнение към публичното финансиране по JEREMIE (199 млн. евро), осигурено от ЕФРР и съфинансирано от държавния бюджет, се добавя и частно, в резултат от което общата сума по инициативата до 2015 г. за българските МСП достига 563 милиона евро.</p> <p>Средствата се предоставят съгласно целите на фондовете, посредством специализирани финансови посредници.</p>	<p>-Гаранционни продукти – намаляват изискваното обезпечение при теглене на кредит, лихвения процент и свързаните с отпускането на заема разходи и такси.</p> <p>-Фонд за начално финансиране – подобрява достъпа до финансиране на стартиращи предприемачи.</p> <p>-Фонд за рисков капитал – подпомага предприятията в ранната фаза от тяхното развитие,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Гаранционни продукти <ul style="list-style-type: none"> ○ Гаранции покриващи загуби по портфейли от заеми - информация за конкретните банки-посредници и условията за отпускане на преференциални заеми към МСП: <ul style="list-style-type: none"> - СИБанк JEREMIE заеми, - ПроКредит JEREMIE заеми, - Райфаизен JEREMIE заеми, - Кредити по JEREMIE от UniCredit Bulbank, - ОББ JEREMIE кредити. • Фондове за дялов капитал <ul style="list-style-type: none"> ○ Фонд за начално финансиране - информация за посредниците "Eleven" и "LAUNCHHub" управляващи средствата на стойност 21 млн.евро
--	--	---	---	---



<p>заеми, секюритизация, фондове за дялов капитал, фондове насърчаващи инвестициите от бизнес ангели, и инвестиции във фондове за технологичен трансфер чрез избрани от ЕИФ финансови посредници.</p>	<p>- фонд растеж и мецанин фонд насочени към предприятия намиращи се в по-зряла фаза, които търсят възможности за разширяване на бизнеса си и експанзия на други пазари.</p> <p>По отношение на дълговите продукти по инициативата е създаден Гаранционен фонд, предоставящ гаранции по портфейли от нови инвестиционни и/или оборотни заеми, имащ за цел да намали нивата на изискуемо обезпечение и лихвените проценти по кредитите към МСП.</p>	<p>JEREMIE не предоставя директни грантове за МСП.</p>	<p>таргетира компании от сектора на високите технологии (ИКТ), биотехнологиите и "зелената" енергетика.</p> <p>-Мецанин фонд – подпомага компании от всички сектори на икономиката във фаза на растеж или зряла фаза, които имат нужда от допълнително финансиране.</p>	<p>по този инструмент.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Фонд за рисков капитал - информация за условията по финансирането. ○ Мецанин фонд - информация за условията по финансирането. <p>● Дългови Продукти</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Финансиране чрез споделяне на риска
---	--	--	---	--

Европейски инвестиционен фонд – Основен проводник на рисков капитал за предприемачество и иновации

<p>Европейският инвестиционен фонд участва във фондове, които подпомагат МСП, нуждаещи се от инвестиционен капитал за растеж на своя бизнес в начална или по-напреднала фаза на развитие.</p>	<p>ЕИФ подкрепя микро-, малките и средните предприятия в България и останалите страни членки на ЕС, като работи с широк кръг от банки, доставчици на микрофинансиране, частен капитал и фондове за рисков капитал в цяла Европа. Те действат като посредници на ЕИФ и предлагат финансови продукти, от които могат да се възползват българските предприемачи.</p>	<p>Конкретните финансови параметри са разписани <i>в зависимост от предоставящата финансовия инструмент институция-посредник между ЕИФ и представителите на МСП.</i></p> <p>Микро-заемите са в размер до 25 000 евро (или левовата им равностойност).</p>	<p>- Подобрява достъпа на МСП до финансови услуги.</p> <p>- Допринася за създаването и запазването на работни места.</p> <p>- Подпомага МСП да развият своите бизнес идеи в глобалните пазари.</p>	<p>Информация за Европейския инвестиционен фонд: http://www.eif.org/</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Микро-заеми за микро-предприятия по механизма „Прогрес“ (съвместна инициатива на ЕК и ЕИБ чрез ЕИФ). <ul style="list-style-type: none"> ○ Микрофонд АД ○ ББР (ДЖОБС) ● Капиталово финансиране <ul style="list-style-type: none"> ○ Информация за достъпа на МСП до финансиране с частен и рисков капитал от собствени за ЕИФ механизми и такива, споделени с ЕК и/или с други партньорски организации и фондове.
---	---	---	--	---

Българска банка за развитие – предоставя дългосрочно инвестиционно, проектно и/или оборотно финансиране при гъвкави условия.

<p>Национален гаранционен фонд (НГФ). Прилагането на гаранционната схема улеснява достъпа до финансиране на МСП, като компенсира липсата на история или достатъчно обезпечение при</p>	<p>Основни гаранционни програми на НГФ: А/ Гаранционна линия в подкрепа на инвестиционни проекти на МСП, която улеснява достъпа им до дългосрочен ресурс за реализация на инвестиционни проекти в материални или нематериални активи за създаване, разширяване или модернизация на предприятията.</p>	<p>В програмите на НГФ са обособени две подгрупи - за съществуващи и стартиращи фирми с оглед оптимизиране критериите за предварителен подбор на проекти.</p>	<p>Подобрява качеството на експозициите на МСП пред търговските банки и подsigурява допълнително обезпечение - гаранция за осъществяване на експортните проекти.</p>	<p>НГФ http://www.bbr.bg/bg/guarantee.html е подписал споразумения за предоставяне на инвестиционни и оборотни кредити с негови гаранции със следните банки:</p> <p>- УниКредит Булбанк АД, - Банка ДСК ЕАД, - Обединена Българска Банка АД,</p>
---	---	---	--	--



<p>кандидатстване за кредит, както и намалява риска, поеман от търговските банки в страната, кредитиращи МСП.</p>	<p>Б/ Гаранционна линия по кредити за оборотни средства на МСП с приоритет пред експортно финансиране, която е насочена към стартиращи или действащи предприятия като приоритетно се разглеждат проекти за сделки по експорт и при които основна слабост е недостатъчното обезпечение под формата на ДМА.</p>	<p>Конкретните финансови параметри са разписани в следната таблица: http://www.bbr.bg/assets/images/NGF/tablica_small%281%29.jpg</p>		<p>-Райфайзенбанк (България) ЕАД, -Първа инвестиционна банка АД, -Банка Пиреос България АД, -SG Експресбанк АД, -СИБАНК АД, -Алианц Банк България АД, -МКБ Юнионбанк АД, -Интернешънъл Асет Банк АД.</p> <p>Конкретните условия за кандидатстване за кредит и гаранция от НГФ можете да получите от посочените банки.</p>
---	---	---	--	---

Европейска инвестиционна банка - Предоставя заеми в подкрепа на всички видове вложения или разходи, които са необходими за растежа на малко бизнес начинание

<p>Заеми от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) Заемите на ЕИБ за МСП се предоставят в България чрез търговските банки, които са натоварени с оценка на всички заявки за отпускане на заем от страна на МСП. По повечето операции решението за отпускане или отказ на заем за МСП е изцяло обект на преценка от банката посредник.</p>	<p>ЕИБ е банката на Европейския съюз. Привлича средства на капиталовите пазари при изгодни условия, които впоследствие отпуска под формата на заеми при същите условия, особено по отношение на МСП, с посредничеството на търговските банки.</p> <p>Заемите на ЕИБ за МСП могат да бъдат използвани за подпомагане на всеки стопански сектор, с изключение на инвестициите за оръжия, хазарт, тютюневи изделия, дейности, свързани с опити с животни, дейности, чието въздействие върху околната среда не може да бъде преодоляно или компенсирано в значителна степен и строително предприемачество в чист вид.</p>	<p>Заемите на ЕИБ за МСП могат да подпомогнат инвестиции във всякакъв размер - от много малки проекти до инвестиции до 25 млн. евро. Обикновено заемите на ЕИБ са за срок от 2 до 12 години. Действителните срокове на заема зависят от жизнения цикъл на финансирания проект. Максималният размер на финансирането от ЕИБ не може да превишава 12,5 млн. евро по отделен заем.</p>	<p>Подпомага развитие на експортно-ориентирано производство, търговия и/или предоставяне на услуги и др. дейности чрез отпускане на облекчени заеми за инвестиции в материални и нематериални активи и увеличаване на оборотния капитал.</p>	<p>Информация за продуктите на ЕИБ: http://www.eib.org/projects/topics/sme/intermidiaries/index.htm</p> <p>Списък с банките-посредници, партньори на ЕИБ по предоставянето на заеми за микро, малки и средни предприятия в България - http://www.eib.org/attachments/lending/inter_bg.pdf</p>
--	---	---	--	---

Европейска банка за възстановяване и развитие – Кредитна линия, предоставена от банка-посредник в подкрепа на проекти на фермери и предприемачи в слаборазвити региони на страната

<p>Кредитна линия за МСП в слабо-развити региони Банката насочва финансови средства към МСП по дейности за целево кредитиране, като например енергийна ефективност.</p>	<p>Райфайзенбанк (България) ЕАД, съвместно с Европейската банка за възстановяване и развитие (ЕБВР) предоставят 20 милиона евро за финансиране на проекти на фермери от цялата страна и предприемачи от частния сектор, упражняващи дейност в слаборазвити региони на страната.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Максимален размер на финансиране до 250 000 евро на един кредитополучател.• Предназначени са за инвестиции и/или оборотни средства/нови проекти като модернизация и разширяване на	<p>Със средствата от ЕБВР, банката-посредник - Райфайзенбанк (България) ще улесни достъпа на малки и средни предприятия от частния сектор до допълнителни финансови ресурси за разширяване на дейността им.</p>	<p>Допълнителна информация може да се получи в офисите на Райфайзенбанк (България) ЕАД в цялата страна.</p> <p>Стратегия на ЕБВР за присъствие в България - http://www.ebrd.com/english/pages/country/bulgaria/strategy.shtml</p>
--	---	---	---	---



<p>Предвижда се в бъдеще да се разшири микро- и лизинговото кредитиране и да се предприемат мерки в подкрепа използването на местната фондова борса от местните дружества, които се стремят да привлекат финансови средства.</p>	<p>Кредитната линия се предоставя в рамките на Финансовия инструмент на ЕС/ЕБВР за малки и средни предприятия (МСП) - http://www.ebrd.com/pages/sector/financial/sme.shtml .</p> <p>Кредитополучатели могат да бъдат фермери, малки и средни предприятия, фирми, кооперации, еднолични собственици и други юридически лица, опериращи в слаборазвити региони в България.</p>	<p>съществуващ бизнес.</p> <ul style="list-style-type: none">• Няма ограничение във вида и срочността на лимитите.• От кредитната линия могат да се възползват клиенти на банката, с не повече от 100 души персонал, с мажоритарен частен капитал и контрол, годишен оборот до 7 млн евро и активи до 5 млн евро.		<p>Условия за директно дългово/капиталово финансиране за частни проекти от страна на ЕБВР - http://www.ebrd.com/downloads/research/factsheets/guidetofinancing.pdf</p>
--	---	--	--	---

ДРУГИ МЕХАНИЗМИ

Изпълнителна агенция за насърчване на малките и средни предприятия – инструменти и програми за интернационализация на българските МСП с иновационна насоченост

<p>НАЦИОНАЛЕН ИНОВАЦИОНЕН ФОНД</p> <p>Краен срок - 31 октомври 2012 г</p>	<p>Типовете проекти, които имат право да участват в конкурса са два:</p> <ul style="list-style-type: none"><input type="checkbox"/> научноизследователски развойни проекти<input type="checkbox"/> проект за техническа осъществимост <p>За субсидия могат да кандидатстват всички лица, регистрирани по Търговския закон на Република България, реализиращи проектите на територията на България, сами или съвместно с други лица, регистрирани по Търговския закон, висши училища, БАН, научни организации или колективи.</p> <p>В конкурсната сесия могат да кандидатстват български организации, които участват в международни проекти с марката ЕВРИКА, с оглед получаване на финансиране.</p>	<p>Бюджетът на НИФ за 2012 г. е 5 млн. лв.</p> <p>При научноизследователските развойни проекти (НИРД) максималната стойност на субсидията е в размер на 500 000 лв. със срок на реализация 12-36 месеца.</p> <p>НИРД проектите се състоят от следните категории задачи – индустриални научни изследвания и експериментално развитие.</p> <p>Интензитетът на помощта, изчислен на основата на приемливите разходи по проекта, не трябва да надвишава:</p> <ul style="list-style-type: none"><input type="checkbox"/> 50% - за индустриални научни изследвания;<input type="checkbox"/> 25% - за експериментално развитие. <p>Максималната стойност на субсидията при проектите за техническа осъществимост е 50 000 лв. за проекти със срок на</p>	<p>Стратегическата цел на Фонда е повишаване конкурентоспособността на българската икономика чрез стимулиране на пазарноориентирани научно-приложни изследвания, предназначени за индустрията и създаване на условия за привличане на частни капитали за финансиране на иновации, в съответствие с Иновационната стратегия на Република България и мерките за нейната реализация.</p>	<p>Допълнителна информация може да се получи на следния адрес: http://www.sme.government.bg/?page_id=294</p>
--	--	--	---	--



<p>ЕВРИКА - Представява паневропейска мрежа за пазарно-ориентирани организации в областта на индустриалните изследователски и развойни дейности, които допринасят за конкурентноспособността на европейските компании чрез създаване на връзки и мрежи за иновации в 36 страни. Мрежата се оперира за България от ИАНМСП, а проектите по нея се финансират от <u>Националния иновационен фонд</u>.</p>	<p>ЕВРИКА предлага на партньорите по проекти бърз достъп до цяло богатство от познания, умения и опит от цяла Европа и улеснява достъпа до националните публични и частни схеми за финансиране.</p> <p><i>Повече информация относно това как инициативата може да подпомогне българските МСП, начините по които се финансира участието на български фирми с проекти и информация относно процедурите за кандидатстване пред Националния иновационен фонд тук:</i></p> <p>http://www.sme.government.bg/?page_id=7</p>	<p>реализация до 1 година.</p> <p>Инициативата ЕВРИКА не разполага с централизирани фондове. Всяка страна – членка осигурява финансирането на своите изследвания по съвместния проект.</p> <p><i>Разходите за националното финансиране на българските организации, участващи в проекти на инициативата ЕВРИКА и в съвместната програма ЕВРОСТАРС, са за сметка на бюджета на Националния иновационен фонд.</i></p>	<p>Получаването на статут „проект на ЕВРИКА“ е запазена марка за качество в Европа, гаранция за изследванията и сигурност за пазарна успеваемост.</p> <p>Едно от големите достоинства на инициативата е, че запазената марка привлича рисков капитал за експериментирание на нови технологии в реална производствена и пазарна обстановка.</p>	<ul style="list-style-type: none">• http://www.eurekanetwork.org/ (съдържа информация за мрежата и спецификите на финансиране на проектите от страна на страните-членки)• http://www.eurostars-eureka.eu/ (програмата Eurostars осигурява смесено национално и европейско финансиране, отговарящо на нуждите на малките предприятия, като подкрепя тяхното участие в международни проекти в сферата на научноизследователската дейност и иновациите.)• Информация за европейски програми за научни изследвания и иновации и потенциални източници на финансиране.
<p>Мрежа на Бизнес Ангелите – Консултации и съдействие в процеса на подготовка на инвестиционно предложение за привличане на дялово финансиране.</p>				
<p>Българска мрежа на бизнес ангелите (BBAN) свързва търсещите финансиране предприемачи с неформални, частни инвеститори. Мрежата осъществява връзката между тези, които имат бизнес идеи, разполагат с предприемачески усет, но нямат необходимия капитал и успешните инвеститори, които проявяват интерес към бизнеса в България и страните от региона на Югоизточна Европа.</p>	<p>Всяка бизнес-идея или компания, в зависимост от нивото на своето развитие и типа на идеята, може да търси или финансиране, или менторство или комбинация от двете. Чрез Българска мрежа на бизнес ангелите предприемачите могат да открият точната комбинация за успеха на своя проект. Съветите на специалистите по рисковото финансиране са предприемачът търсещ дялово финансиране да се обръща към възможно най-много потенциални инвеститори. Чрез платформата на мрежата всички предприемачески проекти достигат до много инвеститори едновременно.</p>	<p>BBAN предоставя на бизнес-ангелите предприемачески проекти без предварителни плащания. Начислява се 5% такса за успех при получената инвестиция – т.е. когато е сключен реален инвестиционен договор. BBAN може да не изисква дължимия комисион под формата на парично плащане, а да подкрепи проекта, задържайки дял от него. Представянето и консултирането на проектите се извършва напълно безплатно.</p>	<p>Мрежата съдейства на предприемачите чрез най-общо два механизма:</p> <ul style="list-style-type: none">- BBAN представя предприемаческите проекти на потенциалните инвеститори, регистрирани в Мрежата.- BBAN оказва съдействие в процеса на подготовка, презентирание и съгласуване на инвестиционните условия и предприемаческото предложение.	<ul style="list-style-type: none">• Платформа на Бизнес Ангела• Платформа на Предприемача• http://www.startbusiness.bg/ - уеб-платформа за подаване на онлайн приложения• http://www.eban.org/ - европейска мрежа на бизнес-ангелите и сийд-фондовете



Българска агенция за експортно застраховане - Съвместно с търговските банки, опериращи на българския пазар, БАЕЗ е разработила и предлага схеми, които улесняват финансирането на дейността на своите клиенти – експортно-ориентираните предприятия в България.

<p>БАЕЗ провежда държавната политика в областта на експортното застраховане, като покрива непазарни рискове от свое име и за сметка на държавата.</p>	<p>Целта на застрахователните продукти, предоставяни от агенцията, е да бъде осигурена ефективна защита на българските компании от търговския и политическия риск по отношение на купувача, при конкретно изпълнена доставка на стоки или извършени услуги в процеса на експортна дейност. Използването на застрахователните механизми цели: да предотврати или ограничи сривове в дейността на експортно-ориентираните фирми; да се увеличи ликвидността им; да се увеличат продажбите; да навлязат на нови пазари и да стартират бизнес с непознати за тях контрагенти; като цяло да намалят риска при осъществяване на търговската си дейност, минимизирайки поетия от тях риск.</p>	<p>Съгласно условията на агенцията - http://www.baez-bg.com/</p>	<p>При осъществяване на пред-експортната и експортната дейност по съответните схеми могат да бъдат покрити следните видове рискове: търговски рискове, политически рискове, краткосрочен риск, средносрочен и дългосрочен риск, инвестиционни рискове, риск по акредитива, рискове по банковата гаранция</p>	<p>Описание на застрахователните схеми:</p> <ul style="list-style-type: none">• Застраховка на плащания• Застраховка на банков кредит• Застраховка на инвестиции• Застраховка на акредитиви• Застраховка на банкова гаранция• Финансиране със застраховка на БАЕЗ
--	---	--	--	--

Дейност извън границите на ЕС – Програми и инструменти на ЕС за посредничество, предоставяне на консултантски услуги и подкрепа за интернационализацията на дейността на европейските МСП на глобалните пазари

<p>Различни програми по линия на ЕС, мрежи и източници на информация са налични в помощ на МСП за справяне с предизвикателството по навлизането на трети пазари.</p>	<p>Помощ и консултации за малки предприятия относно въпроси, свързани с ЕС, включително достъп до пазари, както в рамките на Европейския съюз, така и извън неговите предели, и кандидатстване за финансиране.</p>	<p>Съгласно спецификите на съответните програми – предоставят се обучителни, консултантски и др. услуги – не дългово или дялово финансиране! http://ec.europa.eu/small-business/most-of-market/international-business-outside-europe/index_bg.htm</p>	<p>Чрез съответните програми публичните власти на ниво ЕС се опитват да намалят препятствията пред интернационализацията на МСП в Европа.</p>	<ul style="list-style-type: none">• Достъп до пазарите извън ЕС• Държави-кандидати• Съседски страни от района на Средиземноморието и Близкия изток• Азия• Южна Америка
---	--	--	---	--

Други важни линкове и източници на информация за индиректно и директно финансиране на МСП:

- **[„Достъп до финансиране – България“](#)** – Сайт „Вашата Европа“, раздел „Предприятия“, ГД „Предприятия и промишленост“ към ЕК
- **[„Подкрепа за бизнеса – България“](#)** – Сайт „Вашата Европа“, раздел „Предприятия“, ГД „Предприятия и промишленост“ към ЕК
- **[„Получаване на финансиране“](#)** – Европейски портал на малкия и среден бизнес – съдържа обща информация за финансирането; кандидатстване за средства; капитал, заеми и банкови гаранции.
- **[Единен информационен портал «Структурни фондове на ЕС»](#)** – Сайт към дирекция "Информация и системи за управление на средствата от ЕС", Администрацията на Министерския съвет
- **[Програми на Европейския Съюз за подкрепа на МСП - Преглед на основните възможности за финансиране, предлагани за европейските МСП](#)** – Издание на Европейската комисия, актуално към януари 2012 г. с информация за източниците за **директно** финансиране на МСП в ЕС (*грантове, финансирани по структурните фондове чрез оперативните програми на национално ниво, рамкови програми като „7-ма рамкова програма за изследвания и технологично развитие, тематични програми – за млади предприемачи и др.*)
- **[Грантове, фондове и програми на ЕС \(покани за отправяне на предложения\)](#)** – Директен достъп до всички открити покани за отправяне на предложения, публикувани от Комисията (*сред тях съществуват много програми, насочени към МСП*).
- **[Достъп до рисков капитал в ЕС](#)** (eng) – Сайт с информация за източници и начини за финансиране с рисков капитал в начална фаза на развитие на микро предприятия, стартиращи МСП и такива в напреднал етап на развитие, ГД „Предприятия и промишленост“ към ЕК
- **[Европейската мрежа в подкрепа на бизнеса – България](#)** – Сайт с информация за локалните представителства в България на Enterprise Europe Network, предоставящи услуги в сферата на навлизане на международния пазар, достъп до финансиране от ЕС и др.

Информацията е актуална към октомври 2012 г.

Отказ от отговорност:

Изпълнителната агенция за насърчване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) не поема каквато и да е отговорност или задължение от каквото и да е характер по отношение на съдържащата се в настоящия документ информация. Възпроизводството на съдържанието е разрешено при цитиране на източника.



Приложение №1

Предимства на използването на финансови инструменти за целите на финансирането на МСП

Финансови инструменти: предимства	Примери
Значително по-голям финансов ресурс за целите на програмата	<ul style="list-style-type: none">• Използването на финансови инструменти позволява мобилизирането на по-голям ресурс посредством добавянето на частни капитали към публичните средства• Пример: в рамките на Джереми, МИЕТ постигна мултиплициращ ефект x2.6
Финансовият ресурс достига до многократно повече предприятия	<ul style="list-style-type: none">• Революиращите финансови инструменти позволяват използване на ресурса многократно, като по този начин могат да бъдат подкрепени многократно повече предприятия
Дисциплиниращ ефект за устойчив бизнес	<ul style="list-style-type: none">• Използването на финансови инструменти има по-голям дисциплиниращ ефект върху предприятията и по този начин насърчава прилагането на разумен и устойчив мениджмънт• Пример: регион Ломбардия (Италия) преминава към използването на финансови инструменти дори при подпомагането на стартиращи иновативни предприятия
Пазарен подход при управление на средствата	<ul style="list-style-type: none">• Финансовите инструменти се управляват на (близък до) пазарния принцип, като така се гарантира професионален подход при оценката и минимална намеса от страна на администрацията
Достъп до средствата когато са необходими	<ul style="list-style-type: none">• За разлика от грантовете, финансовите инструменти позволяват на предприятията да получат финансирането, когато имат нужда от него – т.е. преди инвестицията
Много по-голяма гъвкавост	<ul style="list-style-type: none">• Финансовите инструменти са много по-гъвкави от грантовете и могат да се ползват за почти всякакви нужди



Приложение №2

Сравнителен анализ между характеристиките на определена безвъзмездна помощ (грант) и даден финансов инструмент

	<u>Безвъзмездна помощ (грант)</u>	<u>Финансов инструмент</u>
Аналитично определение	Статични, ориентирани към инвестиции	Динамични, ориентирани към паричния поток
Ефект за публичните средства	Пасивни; получаване на проекти след обявяване	Активни; посредниците следват пазарни принципи
Правна среда	Публични субекти	Частни икономически субекти
Плащане	След инвестицията	Преди инвестицията
Разход за бенефициента	Няма директен разход; Редица индиректни разходи (време, консултации)	Пазарна цена; или под пазарна цена (специално при заемите)
Допустими разходи	Ограничен обхват	Широк обхват, по-голяма гъвкавост